

ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ОЦІНКИ КОРУПЦІЙНИХ РИЗИКІВ ТА ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО АНТИКОРУПЦІЙНИХ ЗАХОДІВ У ДІЯЛЬНОСТІ ХДАЕУ ЗА 2022 РІК

Звіт за результатами оцінки корупційних ризиків містить такі складові

1. ІДЕНТИФІКОВАНІ КОРУПЦІЙНІ РИЗИКИ

Корупційні ризики у діяльності Університету поділяються на внутрішні та зовнішні. Внутрішні корупційні ризики ідентифікуються як: організаційно-управлінські, фінансові, господарські та кадрові. Зовнішні корупційні ризики ідентифікуються як: діяльність ділових партнерів, органів державної влади, органів місцевого самоврядування, партнерські ділові правовідносини.

II. ОПИС, КЛАСИФІКАЦІЯ, ОЦІНКА МОЖЛИВИХ КОРУПЦІЙНИХ ВНУТРІШНІХ ТА ЗОВНІШНІХ РИЗИКІВ ТА ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ЗАХОДІВ ЇХ ЗАПОБІГАННЯ

За результатами ідентифікації корупційних ризиків комісією з оцінки корупційних ризиків ХДАЕУ відповідно до порядку її діяльності здійснено їх визначення та опис, класифікацію за категоріями та видами на підставі періодичної оцінки корупційних ризиків у діяльності Університету.

A. ОРГАНІЗАЦІЙНО-УПРАВЛІНСЬКІ РИЗИКИ пов'язані з діяльністю ЄДЕБО, приймальної комісії, відділу аспірантури та докторантури, НМВ, деканатів, кафедр. Здійснена внутрішня оцінка корупційних ризиків у діяльності зазначених структурних підрозділів у січні-грудні 2022 року. В результаті перевірок зафіксовано такі порушення: невчасність проведення планування та оформлення наказів на теми та керівництво кваліфікаційних робіт магістрів випуску 2022 року; неузгодженість дат по проходженню переддипломних практик, наданню кваліфікаційних робіт на наявність плагіату, захисту звітів із переддипломних практик; перебільшення навантаження консультування кваліфікаційних робіт на одного НПП. Велике значення приділялось роботі приймальній комісії, не визначено недоброчесність членів приймальної комісії та прийняття нею немотивованих рішень. Здійснювались аудіофіксації засідань комісії при проведенні консультацій, співбесід, творчих конкурсів, іспитів з метою забезпечення максимальної прозорості проведення конкурсу на місця державного замовлення. Виявлено факти порушення Антикорупційної програми (розділ IV. Норми професійної етики працівників Університету). Була створена комісія в квітні по розгляду цього факту, проведено кілька її засідань. Результатом діяльності даної комісії є Акт внутрішнього службового розслідування. У серпні, у зв'язку з захопленням окупантами ХДАЕУ, наказом в.о. ректора була створена комісія з розслідування фактів можливого колаборантства з метою унеможливлення подальшої роботи таких НПП в університеті. Проведено кілька засідань, виявлено 9 таких осіб та 5 осіб, які звільнилися наприкінці 2021 року та до 26 червня 2022 року. Результатом роботи вказаної комісії є Акти внутрішнього службового розслідування.

Комісією, при визначенні можливості корупційних ризиків, цей вид діяльності оцінено в 2 бали, що відповідає низькому рівню корупційних проявів.

Запропоновано: Деканатам врахувати зауваження результатів перевірки кваліфікаційних робіт магістрів на плагіат. Двічі на рік на вчених радах факультетів розглядати питання щодо попередження НПП стосовно недопущення корупційних проявів під час комплексних іспитів, захистів кваліфікаційних робіт та екзаменаційних сесій. Завідувачам кафедр контролювати здійснення працівниками функцій щодо запобігання отримання неправомірної вигоди; розглядати ці питання на засіданнях кафедр, з обов'язковим оформленням протоколу, про попередження НПП стосовно недопущення корупційних проявів під час комплексних іспитів, захистів кваліфікаційних робіт та екзаменаційних сесій. Деканам факультетів, завідувачам кафедр звернути увагу на те, що НПП зобов'язані неухильно дотримуватися положень АКП ХДАЕУ на 2021-2023рр, загальнонавчальних етичних норм поведінки та вимог Кодексу академічної доброчесності Університету. Співробітникам ХДАЕУ сумлінно виконувати положення АКП та вчасно повідомляти про можливий потенційний, реальний або приватний конфлікт інтересів своїм керівникам, а вони вчасно доводять до відома про такий факт деканів, в.о. ректора, Уповноважену особу.

Б. ФІНАНСОВІ РИЗИКИ За результатами збору та аналізу інформації щодо фінансової діяльності університету зроблено висновок, що держбюджетом щомісяця перераховуються кошти університету під заявлені потреби по заробітній платі, стипендії та на проведення наукової і науково-технічної діяльності. Заробітна плата, стипендія сплачуються щомісяця з незначними затримками органами Державної казначейської служби України. Наказом від 01 серпня 2022 р. № 35-ОД «Про втрату фізичного контролю над матеріально-технічною базою ХДАЕУ» був встановлений факт втрати доступу та фактичного контролю щодо активів, матеріально-технічної бази ХДАЕУ, що розташовані на території м. Херсона та Херсонської області. З 01.08.2022 року Університет не несе відповідальності за зобов'язаннями, укладеними від його імені, та які діють на території м. Херсона та Херсонської області про це було повідомлено виконавцям договорів щодо призупинення дії договорів. До переліку потенційних вразливих до корупції процесів відносяться невчасна оплата за навчання ЗВО, аспірантів та іноземних ЗВО. Оцінено можливість скритих потенційних ризиків з оцінкою 1 бал, що характеризується низьким рівнем імовірності їх реалізації, які не реалізовувалися раніше та ймовірність реалізації яких у майбутньому є вкрай низькою.

Запропоновано: Ретельно контролювати фінансові витрати на проведення наукових заходів та наукових видань; оплату праці та стимулювання професійної діяльності персоналу; матеріально-технічне забезпечення, закупівлю товарів та тощо.

В. ГОСПОДАРСЬКІ РИЗИКИ: Питання щодо розпорядження майном ХДАЕУ оцінювалося станом до 24 лютого, до 1 серпня та опісля окупації ХДАЕУ. Не було порушено повноваження щодо визначення постачальників

товарів, робіт та послуг при здійсненні допорогових закупівель. Не визначено приватного інтересу посадових осіб щодо надання переваг певним постачальникам товарів, робіт чи послуг. Здійснювалося прийняття рішення про проведення всіх закупівель виключно через систему Prozorro. Прийняття внесення змін до акту, який врегулює процедуру проведення допорогових закупівель, не було. Можливість поділу товару з метою здійснення закупівлі без застосування системи Prozorro також відсутнє. З питань цього виду діяльності зауважень, прокламацій зі сторони закупівельної комісії міста, Фонду Держмайна України та системи Prozorro не надходило. Згідно методології оцінювання корупційних ризиків значні втрати майна (більше 100 мінімумів прожиткового рівня) з репутаційними втратами, підлягають кримінальній або цивільній відповідальності, несуть загрозу державному суверенітету та оцінюються в найвищий бал 4. Втрата майна ХДАЕУ пов'язана з діями окупантів. При перевірці закупівельної діяльності не відмічена недоброчесність посадових осіб ХДАЕУ. Здійснюється використання примірної документації, затвердженої Міністерством економічного розвитку і торгівлі України. Можливі скриті ризики діяльності університету при здійсненні державних закупівель товарів, робіт і послуг та розпорядженні майном ХДАЕУ оцінено в 1 бал, що свідчить про низький рівень їх ймовірності.

Запропоновано: рекомендувати всім структурним підрозділам ХДАЕУ формувати оптимальні заявки на матеріально-технічне забезпечення та закупівлі у визначені терміни.

Г. КАДРОВІ складові можливих ризиків – правильність оформлення документів щодо прийому та звільнення співробітників із роботи; дотримання вимог роботи конкурсної та атестаційної комісії; відповідність працівників вимогам до посади; виявлення конфлікту інтересів; зловживання службовим становищем; дотримання виконання умов контракту та графіку щорічних відпусток; виконання положень посадових інструкцій; дотримання положень Колективного договору ХДАЕУ тощо. Явних порушень не виявлено. Проте можливі скриті порушення віднести до кадрових ризиків низького рівня з балом оцінки 1, при якому не очікується фінансових втрат.

Запропоновано: структурним підрозділам ретельно виконувати відповідні Положення ХДАЕУ, Постанов Кабінету Міністрів України та наказів і розпоряджень МОН та НАЗК.

Д. Уповноважена особа проводила антикорупційну перевірку зовнішніх ризиків, через наявних або потенційних ділових партнерів Університету з метою оцінки наявності корупційних ризиків при перевірці договорів на поточний рік у лютому. При цьому Уповноважений довіряє експертам Фонду Держмайна, Казначейства України, чи має діловий партнер репутацію суб'єкта, діяльність якого пов'язана з корупцією (навіть за відсутності відповідних судових рішень), та чи не буде використаний діловий партнер як посередник для передачі третім особам (або для отримання від третіх осіб) неправомірної вигоди.

За результатами антикорупційної перевірки ділових партнерів Університету Уповноважений не вияв явних порушень, тому письмову рекомендацію ректору не надано. Наявність подарунків, щодо яких існує заборона у їх одержанні не встановлено. Посадові особи не повідомляли про факти пропозиції подарунка його або отримання в рамках загальноновизнаних уявлень про гостинність. Фінансової підтримки політичним партіям не надавалося, подарунків від сторонніх організацій не отримано та не дарували їх іншим установам, закладам, організаціям.

III. ОСНОВНІ АНТИКОРУПЦІЙНІ СТАНДАРТИ І ПРОЦЕДУРИ

Окрім періодичної оцінки корупційних ризиків у діяльності Університету Антикорупційні заходи включали також антикорупційні стандарти і процедури у його діяльності:

- ознайомлення нових працівників та тих, що працюють із Антикорупційною програмою ХДАЕУ на 2021-2023 рр., із питань запобігання і протидії корупції та попередження працівників стосовно дотримання антикорупційного законодавства;

- розроблено та затверджено план заходів щодо запобігання та протидії корупції в ХДАЕУ на 2022 рік;

- проведено два засідання комісії з питань оцінки, запобігання та виявлення корупційних ризиків у ХДАЕУ;

- здійснювалася регулярна перевірка електронної скриньки та скриньок у фойє університету, звернень станом на 24 грудня 2022 року виявлено одне;

- здійснено перевірку роботи фінансово-бухгалтерської служби, відділу кадрів, адміністративно-господарської частини, канцелярії, ЄДЕБО, відділу аспірантури та докторантури, науково-технічного відділу, приймальної комісії, навчально-методичного відділу, архіву, інформаційно-консультативного відділу бібліотеки, студентського самоврядування тощо;

- надана інформація до НАЗК по формі «Національне опитування уповноважених з питань запобігання та виявлення корупції у вищій освіті»;

- перевірені накази про: зарахування, переведення здобувачів вищої освіти на старші курси; призначення стипендій, матеріальну допомогу здобувачам вищої освіти першого, другого та третього рівня; про проходження практик; про дипломування здобувачів вищої освіти; про преміювання працівників ХДАЕУ;

- антикорупційна перевірка партнерів через програму «Prozorro»;

- проведено через вчені ради факультетів та збори кафедр попередження щодо обов'язкового дотримання Антикорупційної програми ХДАЕУ;

- перевірено обмеження щодо підтримки Університетом політичних партій, здійснення благодійної діяльності;

- опрацьовано механізм повідомлення про виявлення ознак порушення Антикорупційної програми ХДАЕУ, ознак вчинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення в усній та письмовій формах, а також конфіденційність таких повідомлень та захист викривачів. За рік було одне письмове повідомлення щодо можливого конфлікту інтересів та 3 усних телефонних повідомлення;

- постійне здійснення згідно плану заходів щодо запобігання та протидії корупції в ХДАЕУ на 2022 рік Уповноваженим, членами комісії та працівниками функцій щодо запобігання корупційним правопорушенням;

- відпрацьовані механізми запобігання і врегулювання конфлікту інтересів через надання консультацій, обговорення проблемних питань;

- проведено аналіз щодо застосування окремих положень Закону України «Про запобігання корупції» стосовно запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, дотримання обмежень щодо запобігання корупції. Методичні рекомендації розміщені у відкритому доступі на офіційному веб-сайті ХДАЕУ у рубриці «Протидія корупції» у розділі «Нормативно-правова база»;

- здійснюється постійний нагляд і контроль за дотриманням вимог Антикорупційної програми ХДАЕУ.

Для повідомлення працівниками Університету про факти порушення Антикорупційної програми, вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень Уповноважений розмістив відповідну інформацію на офіційному веб-сайті Університету. Така інформація містить: номер телефону Уповноваженої особи та адресу електронної пошти для здійснення повідомлень, а також створено анонімну Скриньку довіри.

1У. ПЕРІОДИЧНА ОЦІНКА КОРУПЦІЙНИХ РИЗИКІВ У ХДАЕУ

1. Університет не менше одного разу на рік здійснював внутрішню оцінку корупційних ризиків у своїй діяльності.

2. Не виявлено реальних корупційних ризиків.

3. Оцінка корупційних ризиків в Університеті проводилася комісією з оцінки корупційних ризиків.

Порядок діяльності та склад комісії затверджений в.о. ректора наказом № 47/ОД від 31 серпня 2022 року. До складу комісії увійшли: Уповноважений (голова комісії), перший проректор, проректор з науково-педагогічної роботи; проректор з АГР; головний бухгалтер; декани факультетів; провідний юрисконсульт; начальник відділу кадрів. Уповноважена особа, з метою недопущення конфлікту інтересів, або необ'єктивності у роботі комісії, при розподілі функцій між членами комісії брала до уваги коло їх посадових обов'язків в Університеті.

Метою діяльності комісії є оцінка, запобігання, виявлення і усунення корупційних ризиків у діяльності ХДАЕУ. За результатами оцінки корупційних ризиків Уповноважена особа підготувала річний письмовий звіт. Під час заходів щодо оцінки корупційних ризиків Уповноважений виявив факт порушення АКП, вчинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення та ініціювала перед в.о. ректора питання щодо проведення внутрішнього розслідування у порядку, передбаченому розділом XV АКП.

У. УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА ЗДІЙСНЮВАЛА:

- забезпечення нагляду, контролю та моніторингу за дотриманням працівниками, керівником Університету Закону України «Про запобігання корупції» і Антикорупційної програми ХДАЕУ;

- проведення оцінки результатів заходів, передбачених Антикорупційною програмою ХДАЕУ на 2021-2023 рр.;
- брала участь у проведенні періодичної оцінки корупційних ризиків у діяльності Університету;
- організовувала і проводила антикорупційну перевірку ділових партнерів Університету;
- провела та затвердила результати оцінки ймовірності виникнення корупційних ризиків;
- забезпечувала інформування громадськості про здійснювані Університетом заходи із запобігання корупції через сайт університету в розділі «Протидія корупції» та його підрозділах;
- регулярну перевірку скриньок у фойє університету та електронної скриньки. Станом на 24 грудня виявлено 1 повідомлення;
- перевірку роботи фінансово-бухгалтерського відділу, відділу кадрів, канцелярії, ЕДЕБО, відділу аспірантури, приймальної комісії, НМВ, архіву, інформаційно-консультативного відділу бібліотеки станом та постійний моніторинг сайту університету;
- узагальнено аналіз захистів КРМ, перевірено склад екзаменаційних комісій на 2021-2022 н. р; результати перевірки на плагіат КРМ, проведена перевірка узгодженості планування проходження всіх видів практик та захистів КРМ, затвердження керівників КРМ (надано ректору в кінці січня);
- на комісії 11 квітня 2022 року розглянуто повідомлення, яке надійшло на електронну скриньку веб-сторінки «Протидія корупції», щодо неправомірних дій одного з НПП БТФ про порушення АКП пунктів 1-3 розділу IV «Норми професійної етики працівників Університету». Згідно Антикорупційної програми на 2021–2023 роки, яка обговорена та прийнята на Конференції трудового колективу (протокол від 11.01.2021 № 1) та затверджена наказом ХДАЕУ від 12.01.2021 № 3-ОД, у розділі XV «Порядок проведення внутрішніх розслідувань» у пунктах 1.2 та 3 пояснюється процедура, яка передбачає довести до відома ректора про це повідомлення, що було зроблено 6 квітня 2022 року;
- приймала участь, як член комісії, згідно наказу в.о. ректора ХДАЕУ від 11 квітня 2022 року № 26/ОД, внутрішнього службового розслідування фактів порушення АКП пунктів 1-3 розділу IV «Норми професійної етики працівників Університету», про що свідчить Акт, який наданий в.о. ректора 25 квітня;
- розроблено Порядок роботи Уповноваженої особи з питань запобігання та виявлення корупції ХДАЕУ під час вступної кампанії 2022 року;
- приймала участь у спеціалізованому тренінгу : «Робота уповноваженого під час Вступної кампанії 2022» ;
- отримано сертифікат НАЗК № 2022-0046 від 22 червня 2022 року про проходження тренінгу для антикорупційних уповноважених "Робота уповноваженого під час Вступної кампанії 2022";

- згідно з наказом в. о. ректора була членом комісії з розслідування фактів можливого колаборантства НПП з метою унеможливлення подальшої їх роботи в університеті;

- участь у публічному заході НАЗК : «Вступна кампанія 2022: ефективність роботи уповноважених закладів вищої освіти» метою заходу була фіналізація результатів пілотного проєкту ЗВО щодо аналізу корупційних ризиків вступної кампанії 2022, під час якого було розглянуто: особливості реалізації; запровадження рекомендованих Національним агентством заходів впливу на корупційні ризики; виявлені вдалі практики роботи уповноважених задля їх поширення;

- участь у тренінгу НАЗК "Антикорупційна робота уповноваженого зі студентами";

- отримано сертифікат НАЗК № 2022-011 від 13 вересня 2022 року про проходження тренінгу "Антикорупційна робота уповноваженого зі студентами" ;

- здійснювала постійну перевірку роботи приймальної комісії (на конфлікт інтересів, присутня на деяких консультаціях абітурієнтів та всіх 16 спеціальностях магістрів, співбесідах абітурієнтів, конкурсах творчих роботах, іспитах магістрів; перевірка можливих скарг на апеляційну комісію ХДАЕУ; скарги до МОН, НАЗК відсутні);

- звітувала перед НАЗК 16 листопада з питань вдалої практики Антикорупційної діяльності та надано короткий опис і зміст практик, які проводилися в ХДАЕУ: перевірка фінансово-господарського стану; перевірка освітянського процесу (конфлікт інтересів, вчасність оформлення наказів на дипломування та проведення практик; перевірка архіву на наявність КРБ та КРМ); добросовісність та наукова діяльність (перевірка на плагіат КРБ та КРМ, навантаження випускових робіт на НПП, вчасність захистів звітів із практик та випускових робіт, звіти аспірантів та наявність їх в архіві, виконання НТР та можливий конфлікт інтересів);

- детальний опис практик висвітлений на сайті ХДАЕУ на веб-сторінці "Протидія корупції». За п'ять років проведено 17 засідань комісії з оцінки корупційних ризиків, протоколи яких прозоро знаходяться на сайті. Окрім протоколів є річні звіти АКД ХДАЕУ за 2018-2022 рр, плани заходів на 2018-2022 рр. нормативно законодавча база, чат-боти НАЗК, листи НАЗК та МОН, Освітні помічники вступної кампанії 2022, Освітній онлайн-курс «УОУніверситет»_ тощо.

- звітувала перед ректором за піврічний термін роботи комісії. Результати оцінки узагальнювалися у письмовому звіті, який був переданий в.о. ректора університету;

- підготувала в строки та у порядку, визначені ректором, річний звіт про результати виконання Антикорупційної програми ХДАЕУ за 2022 рік ;

- підготувала план заходів щодо запобігання та протидії корупції в ХДАЕУ на 2023 рік;

- не забезпечувала формування і ведення таких реєстрів: здійснених Університетом внесків на підтримку політичних партій та благодійної

діяльності; прийняття та надання подарунків; проведених згідно з Антикорупційною програмою внутрішніх розслідувань та перевірок через відсутність таких.

Для запобігання та протидії корупції Уповноваженою особою було запропоновано:

- врахувати попередні зауваження щодо перевірки КРМ на плагіат для ЗВО випуску 2022 року;
- ретельно контролювати: фінансові витрати на виплату бюджетних та соціальних стипендій; оплату праці та стимулювання професійної діяльності персоналу; розподіл бюджету як загального так і спеціального фондів; закупівлю товарів та орендну плату;
- здійснювати контроль за своєчасністю оформлення наказів на дипломування ЗВО ОР «Магістр», переддипломних та виробничих практик та наказів щодо перевідної сесії;
- дотримуватися вимог Антикорупційної програми на 2021–2023 роки, особливо пунктів 1-3 розділу IV «Норми професійної етики працівників Університету», які забороняють колабораціонізм як НПП так і ЗВО;
- для забезпечення всіх учасників освітнього процесу під час правового режиму воєнного стану забезпечити особливі умови навчання (встановлення індивідуального графіка навчання, надання академічної відпустки тощо) для тих здобувачів освіти, які перебувають в лавах ЗСУ або в підрозділах територіальної оборони, займаються волонтерською діяльністю, і ввести зміни до затвердженого графіка освітнього процесу з урахуванням поточних змін;
- ретельно вивчати положення, рекомендації МОН стосовно адаптації навчального процесу під час правового режиму воєнного стану та застосовувати автономію ХДАЕУ відповідно до Закону України «Про освіту», що полягає в самостійності, незалежності та відповідальності у прийнятті рішень щодо освітніх, організаційних, фінансових, кадрових та інших питань діяльності, що провадиться в порядку та межах, визначених законом;
- на засіданнях вчених рад факультетів та засіданнях кафедр у новому навчальному році нагадати НПП про ретельне дотримання АКП та зокрема розділу IV «Норми професійної етики працівників Університету» та запобігання колабораціонізму;
- дотримуватися рекомендацій і вимог НАЗК та МОН з питань запобігання та виявлення корупції під час вступної кампанії 2022 року;
- чітко виконувати нормативні вимоги щодо всіх видів діяльності;
- дотримуватися НПП та ЗВО культури академічної доброчесності через внутрішню політику, підписання декларацій про дотримання принципів академічної доброчесності.

Уповноважена особа з питань
запобігання та виявлення корупції,
Голова Комісії
з оцінки корупційних ризиків ХДАЕУ

Валентина КОВТУН